

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ενημερωτικό Δελτίο Ιουνίου - Σεπτεμβρίου 2023

Επισκόπηση Οικονομικών Ειδήσεων της Δημοκρατίας του Τατζικιστάν

Embassy of the Hellenic Republic / Office for Economic & Commercial Affairs
Leontievsky per. 4 - 125009 Moscow
Tel.: + 7 495 539 29 70

E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr
Website: <https://agora.mfa.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνοπτική οικονομική ενημέρωση

Εσωτερική αγορά

- Επίπεδο βασικού επιτοκίου
- Το Τατζικιστάν αποκαλύπτει τον όγκο του ΑΕΠ της χώρας για το 6μηνο του 2023
- Η έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας
- Συρρίκνωση του κρατικού χρέους
- Εκτίμηση της Ευρασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης (EDB)
- Περίπου 400 χιλ. τόνοι λαχανικών και πεπονιών συγκομίστηκαν στο Τατζικιστάν
- Περισσότεροι από 560 τύποι φαρμάκων παρήχθησαν στο Τατζικιστάν το 2023
- Η διαφθορά εμποδίζει τις επενδύσεις στο Τατζικιστάν
- Υψηλό ποσοστό μη κερδοφόρων επιχειρήσεων στο Τατζικιστάν
- Το Τατζικιστάν σχεδιάζει να παράγει 1 εκατ. τόνο υδρογόνο μέχρι το 2040
- Ξεκινά η κατασκευή μετρό στη Ντουσάνμπε
- Ποιος επωφελείται από τον «λευκό χρυσό» του Τατζικιστάν;

Εξωτερική Αγορά

- Η EBRD θα διαθέσει 50 εκατ. \$ ΗΠΑ για πράσινες επενδύσεις στο Τατζικιστάν
- Η Σαουδική Αραβία και η IDB επένδυσαν σχεδόν 1 δις \$ ΗΠΑ στο Τατζικιστάν
- Κύκλος εργασιών εξωτερικού εμπορίου του Τατζικιστάν το α' εξάμηνο του 2023
- Η Κίνα έχει επενδύσει 2,9 δις \$ ΗΠΑ στην οικονομία του Τατζικιστάν σε 11 χρόνια
- Ποιες χώρες επένδυσαν στην οικονομία του Τατζικιστάν το 2023
- Ο όγκος εξωτερικού εμπορικού κύκλου εργασιών μεταξύ Τατζικιστάν και Γερμανίας αυξήθηκε

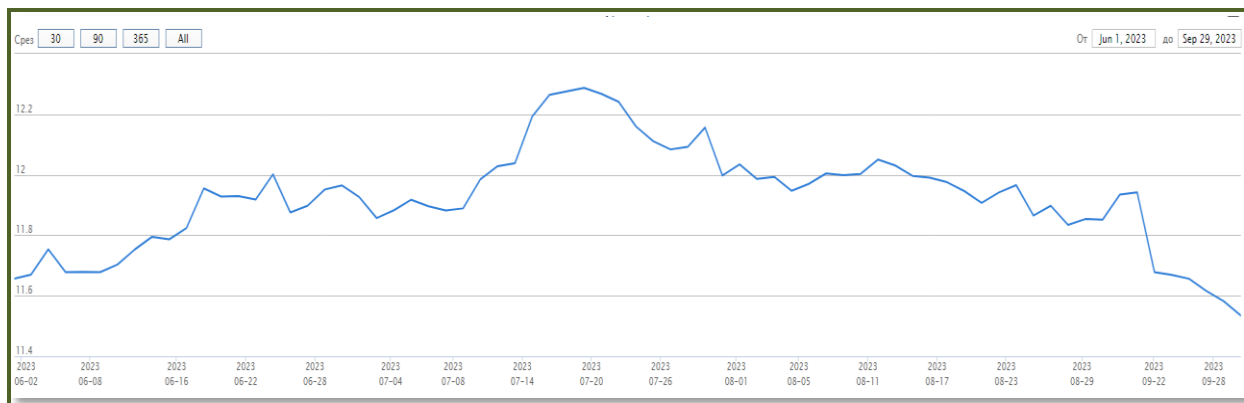
Ενέργεια-Περιβάλλον

- Η χώρα σκοπεύει να μπει στην πρώτη τετράδα στην παραγωγή «πράσινης ενέργειας»
- Οι ΗΠΑ παρέδωσαν στην χώρα ενεργειακό εξοπλισμό αξίας 6,5 εκατ. \$ ΗΠΑ
- Σε έξι μήνες ο Τατζικιστάν πούλησε ηλεκτρική ενέργεια αξίας 44 εκατ. \$ ΗΠΑ

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία € / Σομονί

1 ευρώ = 11,85 σομονί (30.09.2023)

Εξέλιξη της ισοτιμίας Ευρώ / Σομονί στο διάστημα 01.06.2023 – 30.09.2023:

Πηγή: <https://currency-online.ru/EUR-TJS>

Συνοπτική οικονομική ενημέρωση

Επιβράδυνση πληθωρισμού

Η σημαντική επιβράδυνση του πληθωρισμού καταγράφεται ως εντυπωσιακό φαινόμενο στην οικονομία του Τατζικιστάν την περίοδο 2022-2023. Από το 2019 έως το 2021, η αύξηση των τιμών καταναλωτή στη χώρα είχε υπερβεί το εύρος στόχου της Εθνικής (Κεντρικής) Τράπεζας (περίξ του 6%). Το β' εξάμηνο 2022, υιοθετήθηκε σφιχτή νομισματική πολιτική, η οποία, σε συνδυασμό με την άμβλυνση των εξωτερικών πιέσεων στις τιμές, απέδωσε καρπούς (έως τα μέσα του 2023, η αύξηση των τιμών είχε μειωθεί στο 2,4% ετησίως).

[EDB 2023 Monthly-Macroreview August.pdf \(eabr.org\)](#)

Μακροοικονομική ανάλυση της Ευρασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης (Ιούλιος 2023)

Η οικονομία συνεχίζει να αναπτύσσεται με υψηλούς ρυθμούς λόγω της ισχυρής εγχώριας ζήτησης. Στα τέλη Μαΐου 2023, ο τζίρος του λιανικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 14,8% (στο έτος) και ο όγκος των επενδύσεων κατά 29,1% ετησίως. Όλοι οι κύριοι κλάδοι παραγωγής συνέβαλαν θετικά στη συνολική οικονομική δυναμική: η γεωργία αύξησε την παραγωγή κατά 12,6%, η βιομηχανία κατά 22,8%, ο τομέας των μεταφορών αύξησε τον κύκλο εργασιών φορτίων και επιβατών κατά 7,8% και 50%, αντιστοίχως. Οι αναλυτές προβλέπουν ότι το ΑΕΠ της χώρας θα αυξηθεί κατά 7,9% ετησίως το 2023, σημειώνοντας επιβράδυνση σε σύγκριση με το α' τρίμηνο '23 (είχε ανέλθει στο 8,2%), λόγω της μείωσης του όγκου των εμβασμάτων από τη Ρωσία, ως συνέπεια της αποδυνάμωσης του ρωσικού νομίσματος.

Το εμπορικό έλλειμμα έφτασε τα 1,7 δις \$ ΗΠΑ, παρά την πτώση των παγκόσμιων τιμών ενέργειας και των εισαγομένων τροφίμων. Κύριος παράγοντας στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος ήταν η μείωση των εξαγωγών κατά 34% σε ετήσια βάση, στο πλαίσιο της παύσης των εξαγωγών χρυσού και της μείωσης των προμηθειών προς τις αγορές του εξωτερικού άλλων βασικών εξαγωγικών εμπορευμάτων (βασικά μέταλλα, ορυκτά προϊόντα -συμπυκνώματα μεταλλεύματος, τσιμέντο- και υφάσματα).

Το πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2023 ανήλθε σε 0,9 δις σομονί (82,56 εκατ. \$ ΗΠΑ). Ο δείκτης αυτός αυξήθηκε λόγω της αύξησης των εσόδων από 9,6 (880,73 εκατ. \$ ΗΠΑ) σε 12,5 δις σομονί (1,14 δις \$ ΗΠΑ) (κατά 30,2% έναντι της ίδιας περιόδου του 2022). Οι δαπάνες αυξήθηκαν σε μικρότερο βαθμό, κατά 26,3% σε ετήσια βάση, από 9,2 δις σομονί (844 εκατ. \$ ΗΠΑ) σε 11,6 δις σομονί (1,1 δις \$ ΗΠΑ), στο πλαίσιο σημαντικής αύξησης των πιστώσεων για τη γεωργία (κατά 3,5 φορές), και τις βιομηχανίες μεταφορών και επικοινωνιών (2,1 φορές).

https://eabr.org/upload/iblock/241/EDB_2023_Monthly_Macroreview_July.pdf

Εσωτερική αγορά

▪ **Επίπεδο βασικού επιτοκίου**

Η Εθνική Τράπεζα του Τατζικιστάν (NBT) κράτησε το επιτόκιο αναχρηματοδότησης στο 10,0% ετησίως, μετά τη συνεδρίαση της Επιτροπής για την νομισματική πολιτική. Η πρόβλεψη της NBT προτείνει τη δυνατότητα αύξησης του επιτοκίου στο 11–12% ετησίως, στις αρχές του 2024, κάτι που μπορεί να εξηγηθεί από την επιθυμία να αποτραπεί η επιτάχυνση του πληθωρισμού σε επίπεδα πάνω από τους στόχους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Το 2025–2026, σύμφωνα με την πρόβλεψη της NBT, το επιτόκιο εκτιμάται ότι θα μειωθεί στο 10% και κάτω, στο πλαίσιο της παγίωσης του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα.

https://eabr.org/upload/iblock/7a8/EDB_2023_Monthly-Macroreview_August.pdf

➤ **Το Τατζικιστάν αποκαλύπτει τον όγκο του ΑΕΠ της χώρας για το 6μηνο του 2023**

Το ΑΕΠ του Τατζικιστάν έφτασε τα 54,2 δις σομονί (\$4,9 δις) τους πρώτους έξι μήνες του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα του Τατζικιστάν, ο πραγματικός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ανήλθε σε 8,3%. Η Τράπεζα ανέφερε ότι παρά την αρνητική επίδραση εξωτερικών παραγόντων, η κυβέρνηση εργάζεται ενεργά για τη διατήρηση των μακροοικονομικών δεικτών, τη μείωση των επιπτώσεων των πιθανών κινδύνων στην εθνική οικονομία και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος. Ο πληθωρισμός για την περίοδο αναφοράς διαμορφώθηκε στο 2,3%, ποσοστό χαμηλότερο κατά 1,8% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Ταυτόχρονα, η Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ) προβλέπει επιβράδυνση της αύξησης του ΑΕΠ του Τατζικιστάν από 8% το 2022, σε 6,5% το 2023. Αυτή η μείωση αποδίδεται στη μείωση των εμβασμάτων και της κατανάλωσης των νοικοκυριών, που οφείλεται σε υψηλό σημείο εκκίνησης, το 2022. Η ΠΤ προβλέπει επίσης ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα προσεγγίσει το 5% το 2024 και το 4,5%.

Πηγή: <https://en.trend.az/casia/tajikistan/3773134.html>

➤ **Η έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας**

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας, οι προοπτικές ανάπτυξης του Τατζικιστάν δεν είναι τόσο ισχυρές όσο το ρεκόρ επιδόσεων του 2022. Οι προοπτικές για το 2023 και μεσοπρόθεσμα επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από την αβεβαιότητα στο περιφερειακό γεωπολιτικό περιβάλλον, τις αυστηρότερες παγκόσμιες χρηματοοικονομικές συνθήκες και τις συνεχείς αδυναμίες στην επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η οικονομική ανάπτυξη προβλέπεται στο 6,5% το 2023 και 4,5-5% μεσοπρόθεσμα.

Η εισροή εμβασμάτων αναμένεται να ομαλοποιηθεί και η αποδυνάμωση της μεταποίησης, παγκοσμίως, προβλέπεται να μειώσει τη ζήτηση για τα κύρια εξαγωγικά προϊόντα του Τατζικιστάν - μέταλλα και ορυκτά. Οι εισροές ξένων επενδύσεων αναμένεται να παραμείνουν χαμηλές λόγω του δύσκολου επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Ο υψηλός κίνδυνος δυσχέρειας του Τατζικιστάν απαιτεί επίσης μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική πειθαρχία, περιορίζοντας έτσι οποιαδήποτε σημαντική αύξηση στα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων. Το ποσοστό φτώχειας αναμένεται να μειωθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις για την ανάπτυξη του ΑΕΠ.

Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές και οι διαρθρωτικές αδυναμίες εκθέτουν το Τατζικιστάν σε εξωτερικούς και εσωτερικούς κραδασμούς. Εάν η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία διαρκέσει και οι κυρώσεις ενταθούν, μια απότομη μείωση των εισροών εμβασμάτων θα μπορούσε να αποδυναμώσει τα κέρδη των τραπεζών, να αυξήσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και να δημιουργήσει πίεση στην υποτίμηση του νομίσματος. Το Τατζικιστάν μπορεί να χρειαστεί να κλιμακώσει την παροχή κοινωνικής βοήθειας σε περίπτωση που οι μετανάστες με διπλή ιθαγένεια, Τατζικιστάν-Ρωσίας, αποφασίσουν να επιστρέψουν ως αποτέλεσμα πίεσεων για επιστράτευση. Τα υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα των κρατικών επιχειρήσεων και η πίεση για συνέχιση της κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού Rogun HPP δημιουργούν δημοσιονομική ευπάθεια. Το Τατζικιστάν παραμένει επίσης ιδιαίτερα ευαίσθητο στην κλιματική αλλαγή και τις φυσικές καταστροφές.

<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/46328951bdfc3b29c26b4aa8255ea773-0080012023/original/Tajikistan-Economic-Update-2023-ENG.pdf>

➤ Συρρίκνωση του κρατικού χρέους

Ο όγκος του συνολικού κρατικού χρέους του Τατζικιστάν την 1^η Ιουλίου του τρέχοντος έτους ανήλθε σε 3,6 δις \$ ΗΠΑ, που αντιστοιχεί στο 31,1% του ΑΕΠ της χώρας, δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών της Δημοκρατίας. Ειδικότερα, τα 3,2 δις \$ ΗΠΑ ήταν εξωτερικό χρέος και 400 εκατ. \$ ΗΠΑ, εσωτερικό χρέος. Σύμφωνα με τη στρατηγική διαχείρισης του κρατικού δανεισμού, η αναλογία του δημόσιου χρέους στο επίπεδο του 60% του ΑΕΠ θεωρείται κρίσιμη.

Ο όγκος του δημόσιου χρέους της χώρας, το α' εξάμηνο 2023, μειώθηκε κατά περίπου 100 εκατ. \$ ΗΠΑ λόγω της μείωσης του εσωτερικού χρέους, ενώ το ύψος του εξωτερικού χρέους κατά το α' εξάμηνο του έτους παρέμεινε σχεδόν στα ίδια επίπεδα. Περισσότερα από 155 εκατ. \$ ΗΠΑ διατέθηκαν για την αποπληρωμή του κρατικού χρέους.

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230815/gosdolg-tadzhikistana-za-polgoda-sokratilsya-na-100-millionov-dollarov>

➤ Εκτίμηση της Ευρασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης (EDB)

Σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες μακροοικονομικές προβλέψεις της Ευρασιατικής Τράπεζας Ανάπτυξης (EDB) περιόδου 2023-2025, για τις χώρες της Κεντρικής Ασίας, οι αναλυτές αναμένουν φέτος ανάπτυξη της οικονομίας του Τατζικιστάν της τάξης του 7,9%. Αυτό θα διευκολυνθεί από την ισχυρή εγχώρια ζήτηση στην καταναλωτική αγορά και την αύξηση του αμοιβαίου εμπορίου.

Οι προοπτικές για το 2023 έχουν βελτιωθεί για όλα τα κράτη μέλη της Τράπεζας. Κύριοι παράγοντες που ώθησαν την αναθεώρηση των στοιχείων, θετικά, ήταν τα ισχυρά αποτελέσματα της αρχής του τρέχοντος έτους στο πλαίσιο μιας αρκετά γρήγορης προσαρμογής των οικονομιών της περιοχής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες λειτουργίας και της στήριξης από τη δημοσιονομική πολιτική σε μια σειρά χωρών το 2022. Αναμένεται αύξηση του ΑΕΠ στην Κεντρική Ασία κατά 1,5% έως το τέλος του 2023.

Την ίδια στιγμή, οι αναλυτές της EDB προβλέπουν επιβράδυνση του περιφερειακού συγκεντρωτικού πληθωρισμού στο 6,4% έως το τέλος του 2023. Κύριοι παράγοντες είναι η προσαρμογή των εθνικών οικονομιών και η ανάκαμψη από το σοκ των αρχών του 2022, όταν σημειώθηκε απότομη υποτίμηση και οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό ήταν αυξημένες.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, ο πληθωρισμός στο Τατζικιστάν προβλέπεται στο 6,6% μέχρι το τέλος του 2023. Η προβλεπόμενη επιβράδυνση του πληθωρισμού δημιουργεί προϋποθέσεις για τη μείωση των βασικών επιτοκίων από τις κεντρικές (εθνικές) τράπεζες των περισσότερων χωρών της περιοχής μεσοπρόθεσμα.

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230602/eabr-uluchshil-prognoz-po-rostu-ekonomiki-tadzhikistana-v-2023-godu-do-79>

➤ Περίπου 400 χιλ. τόνοι λαχανικών και πεπονιών/καρπουζιών συγκομίστηκαν στο Τατζικιστάν

Σύμφωνα με το Υπ. Γεωργίας του Τατζικιστάν, το 10% των προγραμματισμένων γεωργικών προϊόντων συγκομίστηκε την άνοιξη. Η πρώιμη συγκομιδή λαχανικών και πεπονιών/καρπουζιών ξεπέρασε τους 400 χιλ. τόνους (μέση απόδοση λαχανικών και πεπονιών φέτος είναι 32 τόνοι ανά στρέμμα).

Στη νέα γεωργική περίοδο, το Τατζικιστάν σχεδιάζει να καλλιεργήσει περίπου 3,5 εκατ. τόνους λαχανικών και πεπονιών/καρπουζιών, περισσότερους από 1,1 εκατ. τόνους πατάτες, 500 χιλ. τόνους φρούτων και 281 χιλ. τόνους σταφυλιών.

Την άνοιξη, καλλιεργήθηκαν 440 χιλ. εκτάρια (180,4 χιλ. εκτάρια για βαμβάκι, στις υπόλοιπες εκτάσεις σιτηρά και λαχανικά).

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Υπ. Οικονομικής Ανάπτυξης, η χώρα σχεδιάζει να παράγει 1,6 εκατ. τόνους σιτηρών φέτος, συμπεριλαμβανομένων 975 χιλ. τόνων σίτου. Η βαμβακοκαλλιέργεια προβλέπεται στους 430 χιλ. τόνους.

Συνεχίζεται η συλλογή πρώιμων καλλιεργειών: πρώιμων ποικιλιών σιταριού και κριθαριού, κρεμμυδιών και ορισμένων άλλων κηπευτικών, ενώ η φύτευση για τη δεύτερη συγκομιδή βρίσκεται σε εξέλιξη. Πρόκειται για ρύζι, φθινοπωρινές ποικιλίες λαχανικών, καλαμπόκι, κτηνοτροφικές καλλιέργειες.

Το Τατζικιστάν εξάγει κυρίως κρεμμύδια, καρότα, λάχανο, φρέσκα φρούτα και λαχανικά, αποξηραμένα φρούτα, μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, όπως χυμοί και κονσέρβες.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230608/v-tadzhikistane-sobrali-okolo-400-tisyach-tonn-ovotshei-i-bahchevih>

➤ **Περισσότεροι από 560 τύποι φαρμάκων παρήχθησαν στο Τατζικιστάν το 2023**

Το 2023, 57 εγχώριες επιχειρήσεις παρήγαγαν περισσότερους από 560 τύπους και 320 είδη φαρμάκων και ιατρικών προϊόντων. Ο όγκος παραγωγής φαρμάκων και ιατρικών ειδών για τους πρώτους έξι μήνες του τρέχοντος έτους ανήλθε σε περισσότερες από 40 εκατ. μονάδες. Επίσης, για τη βελτίωση της παροχής φαρμάκων στον πληθυσμό, εκδόθηκαν 69 άδειες φαρμακευτικής δραστηριότητας, 39 άδειες νόμιμης κυκλοφορίας ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών και πρόδρομων ουσιών, που χρησιμοποιούνται στην ιατρική και τρεις άδειες εξυπηρέτησης ιατρικού εξοπλισμού – συνολικά 111 άδειες.

Συνολικά, το α' εξάμηνο εισήχθησαν στη Δημοκρατία φάρμακα και ιατρικά προϊόντα συνολικής αξίας \$50,2 εκ., ενώ εξήχθησαν από τη χώρα βιολογικά δραστικές ουσίες αξίας 6,5 εκατ. σομονί (\$550 χιλ.) και 8 είδη φαρμάκων αξίας 434.280 σομονί (\$36 χιλ.).

Πηγή: <https://avesta.tj/2023/08/11/v-tadzhikistane-v-2023-godu-bylo-proizvedeno-bolee-560-vidov-medikamentov/>

➤ **Η διαφθορά συνιστά εμπόδιο για την προσέλκυση επενδύσεων στο Τατζικιστάν**

Το Τατζικιστάν, σύμφωνα με την Κρατική Επιτροπή Επενδύσεων, προσέλυσε περίπου 430 εκατ. \$ ΗΠΑ σε άμεσες ξένες επενδύσεις, το 2022.

Αυτό είναι το χαμηλότερο ποσοστό μεταξύ των χωρών της περιοχής της κεντρικής Ασίας – 65 φορές λιγότερες από το Καζακστάν, 18 φορές από το Ουζμπεκιστάν και 2,3 φορές λιγότερες από το Κιργιστάν.

Οι ειδικοί αποδίδουν τα εμπόδια της αγοράς ου Τατζικιστάν στη δυσμενή γεωγραφική θέση της χώρας, στην απουσία ολοκληρωμένου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στη γραφειοκρατία και στη διαφθορά, στο αδύναμο κράτος δικαίου, στην υψηλή φορολογική επιβάρυνση, στην απουσία χρηματιστηρίου κλπ.

Τα τελευταία στοιχεία για τις εισροές ΑΞΕ ανά χώρα είναι διαθέσιμα για το 2020, τα οποία θα πρέπει να συγκριθούν με τα στοιχεία του 2017. Έτσι, το 2020, οι εισροές ΑΞΕ στο Τατζικιστάν ανήλθαν σε 193 εκατ. \$ ΗΠΑ, εκ των οποίων τα 142 εκατ. \$ ΗΠΑ (74% του συνόλου) προήλθαν από την Κίνα. Η εισροή από το Καζακστάν ανήλθε σε 1,3 εκατ. \$ ΗΠΑ, από το Κιργιστάν - 346 χιλιάδες \$ ΗΠΑ.

Το 2017, ο συνολικός όγκος των ΑΞΕ ήταν 307 εκατ. \$ ΗΠΑ, εκ των οποίων τα 151 εκατ. \$ ΗΠΑ (49%) είναι το μερίδιο των Κινέζων επενδυτών, 2,9 εκατ. \$ ΗΠΑ εισπράχθηκαν από το Καζακστάν, 330 χιλ. \$ ΗΠΑ από την Κιργιζία.

Στη χώρα, δραστηριοποιούνται κυρίως κοινοπραξίες, κινεζικών κεφαλαίων, οι οποίες ασχολούνται κυρίως με την εξόρυξη φυσικών πόρων ή την παραγωγή οικοδομικών υλικών.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230621/kuda-idut-dengi-v-tsentralnoi-azii>

➤ **Υψηλό ποσοστό μη κερδοφόρων επιχειρήσεων στο Τατζικιστάν**

Το χρέος των επιχειρήσεων και οργανισμών του Τατζικιστάν προς το δημόσιο, στις αρχές του β' τριμήνου του τρέχοντος έτους ανήλθαν σε περίπου 93 δις σομονί (πάνω από 8,5 δις \$ ΗΠΑ), σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της χώρας, ήτοι 40% περισσότερο από ό,τι την ίδια περίοδο το 2022.

Το μερίδιο των μη κερδοφόρων επιχειρήσεων ανήλθε στο 22,5% του συνόλου των επιχειρήσεων.

Πρόκειται κυρίως για επιχειρήσεις του κλάδου εξόρυξης (17% του συνόλου των μη κερδοφόρων επιχειρήσεων), των κατασκευών (11,8%), των μεταφορών και των επικοινωνιών (3%).

Πρώτη στη λίστα των μη κερδοφόρων επιχειρήσεων είναι η πρώην holding ενεργειακή εταιρεία Barki Tojik, η οποία, επί του παρόντος, διαχειρίζεται αποκλειστικά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ως Ανοικτή Μετοχική Εταιρεία (OJSC). Ακολουθεί ο εθνικός αερομεταφορέας Tajik Air, ο οποίος, λόγω τεχνικών και οικονομικών προβλημάτων, δεν εκτελεί τακτικές πτήσεις από τον Σεπτέμβριο του 2020.

Επίσης, το Υπουργείο Οικονομικών κατατάσσει την Aluminsohkhtmon OJSC ως την πιο ασύμφορη κρατική επιχείρηση, το πλήρες μερίδιο της οποίας ανήκει στην Τατζικική Εταιρεία Αλουμινίου.

Μεταξύ των μη κερδοφόρων κρατικών επιχειρήσεων είναι και ο υδροηλεκτρικός σταθμός Rogun HPP OJSC (το συνολικό χρέος το 2020 ξεπέρασε το 1 δις σομονί).

Στις αρχές του 2019, η κυβέρνηση έδωσε εντολή στο Υπουργείο Οικονομικών, να λάβει άμεσα μέτρα για τη μείωση των χρεών 21 μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα με επίσημες στατιστικές, στη Δημοκρατία είναι εγγεγραμμένες περίπου 800 επιχειρήσεις με κρατικό κεφάλαιο.

Οι μεγαλύτερες μεταξύ αυτών είναι οι OJSC "Tajik Aluminium Company" (100%), OJSC "Rogun" (95%), OJSC "Tajiktelecom" (95%), "Barki Tojik" (100%), OJSC "Tajiktransgaz" (100 %), Dushanbe International Airport OJSC (100%), Tajik Air OJSC (100%).

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230727/dolgi-tadzhikskih-predpriyati-priblizilis-k-100-milliardam-sononi>

➤ **Το Τατζικιστάν σχεδιάζει να παράγει 1 εκατ. τόνο υδρογόνο μέχρι το 2040**

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υπουργείου Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων της Δημοκρατίας, η κλιματική αλλαγή οδήγησε στη τήξη των παγετώνων και η χώρα μέχρι το 2030 σκοπεύει να αυξήσει στο 10% το μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας που θα λαμβάνει όχι από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Η Δημοκρατία εξετάζει το υδρογόνο ως εναλλακτική πηγή ενέργειας και αναπτύσσει οδικό χάρτη για την παραγωγή του. Μέχρι το 2030 σχεδιάζει να παράγει 500 χιλ. τόνους υδρογόνου και έως το 2040 να αυξήσει τους όγκους σε 1 εκατ. τόνους

Πηγή: <https://tass.ru/ekonomika/18837055>

➤ **Ξεκινά η κατασκευή μετρό στη Ντουςανμπέ**

Το Υπουργείο Μεταφορών του Τατζικιστάν και η Τράπεζα Εξαγωγών-Εισαγωγών της Νότιας Κορέας συνήψαν Μνημόνιο Συνεννόησης για τη χρηματοδότηση προκαταρκτικής μελέτης και μελέτης σκοπιμότητας για την κατασκευή συστήματος μετρό στη Ντουςανμπέ.

Η νοτιοκορεατική Eximbank θα παράσχει 200 χιλ. \$ ΗΠΑ για προκαταρκτικές εργασίες.

Η εταιρεία σιδηροδρόμων της Νότιας Κορέας πρότεινε την κατασκευή ενός υπέργειου μετρό χρησιμοποιώντας το σύστημα Light Rail Transit. Σε αρχικό στάδιο, σχεδιάζεται η κατασκευή γραμμής 10,5 χιλιομέτρων από τη νότια πύλη της πρωτεύουσας μέχρι το κτίριο του Κρατικού Τσίρκου.

Η νοτιοκορεατική πλευρά, σύμφωνα με το Υπουργείο Μεταφορών, έχει αναλάβει να εκπαιδεύσει σταδιακά ντόπιους ειδικούς για τη συντήρηση.

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230904/v-dushanbe-pristupayut-k-stroitelstvu-legkogo-metropolitena>

➤ **Ποιος επωφελείται από τον «λευκό χρυσό» του Τατζικιστάν;**

Στις αρχές του 2023, το τ/Υπ. Γεωργίας χαρακτήρισε το βαμβάκι ως μια από τις αγροτικές καλλιέργειες προτεραιότητας, και φέτος σχεδιάζει να καλλιεργήσει 426 χιλ. τόνους βαμβακιού, σε 186 χιλ. εκτάρια γης.

Οι βαμβακοκαλλιεργητές όμως είναι δυσαρεστημένοι με τις τιμές αγοράς, διότι το κύριο μερίδιο του κέρδους καταλήγει στις τσέπες των μεσαζόντων, των αγοραστών και των μεταποιητών (οι αγρότες κερδίζουν πολύ περισσότερα από την καλλιέργεια σιτηρών, κτηνοτροφικών και λαχανικών).

Ωστόσο, κατά τη γνώμη των αρχών, η καλλιέργεια βαμβακιού είναι επωφελέστερη για την εθνική οικονομία (καθόσον το προϊόν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή υφασμάτων, λαδιών, κέικ και άλλων προϊόντων) ενώ καμία άλλη γεωργική καλλιέργεια δεν μπορεί να συγκριθεί με το βαμβάκι από άποψη κερδοφορίας. Ένα εκτάριο βαμβακιού δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας από άλλες γεωργικές καλλιέργειες, και το βαμβάκι προσελκύει περισσότερο ξένο νόμισμα στα κρατικά ταμεία.

Σύμφωνα με διεθνείς πηγές, οι παγκόσμιες τιμές βαμβακιού κυμαίνονται από 80-90 \$ ανά 100 pounds (45,36 κιλά), ήτοι ένα κιλό κοστίζει κατά μέσο όρο \$1,8. Το Τατζικιστάν αποκομίζει καλά κέρδη από την εξαγωγή ινών βαμβακιού. Σύμφωνα με την Τελωνειακή Υπηρεσία, στους 6 μήνες 2023, οι εξαγωγές υπερέβησαν τους 50 χιλ. τόνους (τα έσοδα ανήλθαν σε περισσότερα από 102 εκατ. \$ ΗΠΑ).

Όσον αφορά στην αγροτική πολιτική επί του θέματος, παράλληλα με την αύξηση της παραγωγής ακατέργαστου βαμβακιού, οι τ/Αρχές σκοπεύουν να μειώσουν τις εξαγωγές ινών κατά 17%, δημιουργώντας περισσότερες επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας στον τομέα μεταποίησης. Οι επιχειρήσεις ελαφράς βιομηχανίας στο Τατζικιστάν επεξεργάζονται μόνο το ένα πέμπτο των ινών που παράγονται στη χώρα. Σύμφωνα με τις αρμόδιες υπηρεσίες της χώρας, λειτουργούν πάνω από 100 εκκοκκιστήρια, παράγοντας περισσότερους από 100 χιλ. τόνους ινών βαμβακιού, ετησίως, εκ των οποίων μόνο περίπου 20 χιλ. τόνοι μεταποιούνται από κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230908/kto-zarabativaet-na-belom-zolote-tadzhikistana>

Εξωτερική Αγορά

➤ **Η EBRD θα διαθέσει 50 εκατ. \$ ΗΠΑ για πράσινες επενδύσεις στο Τατζικιστάν**

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) διαθέτει νέα κεφάλαια σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά για τη βελτίωση πρόσβασης σε πράσινες τεχνολογίες και την καλύτερη προσαρμογή του κλίματος στο Τατζικιστάν, μια χώρα ιδιαίτερα εκτεθειμένη στην κλιματική αλλαγή.

Το επενδυτικό πρόγραμμα «Χρηματοδοτική Διευκόλυνση II» (GEFF II) της Πράσινης Οικονομίας του Τατζικιστάν, ύψους 50 εκατ. \$ ΗΠΑ που ξεκίνησε από την EBRD και το Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα (GCF), θα συμβάλει στην αύξηση των προτύπων ενεργειακής απόδοσης και των πόρων και θα στηρίξει τη μετάβαση της χώρας σε μια περισσότερο πράσινη οικονομία.

Από πλευράς κονδυλίων, περίπου 13 εκατ. \$ ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένων 11 εκατ. \$ ΗΠΑ στο πλαίσιο του GEFF Τατζικιστάν II, θα διατεθούν σε τρεις πιστωτικούς οργανισμούς του Τατζικιστάν: την Bank Argvand (4 εκατ. \$ ΗΠΑ) και τους οργανισμούς μικρο-πιστώσεων Humo (5 εκατ. \$ ΗΠΑ) και IMON INTERNATIONAL (4 εκατ. \$ ΗΠΑ).

Μέχρι στιγμής, έχουν χρηματοδοτηθεί περισσότερα από 4.600 έργα, τα οποία επέτρεψαν την επίτευξη ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας 24.000 MWh, τη μείωση της κατανάλωσης νερού κατά 5,2 εκατ. κ.μ. και συνέβαλαν στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, κατά 5.195 τόνους.

Το 2023, η EBRD γιορτάζει την 30ή επέτειο από την ένταξη του Τατζικιστάν στις δραστηριότητες της Τράπεζας. Μέχρι σήμερα, η EBRD έχει επενδύσει άνω των €900 εκατ., σε σχεδόν 160 έργα. Το πρόγραμμα GEFF της EBRD, που ξεκίνησε το 2006, εφαρμόζεται επί του παρόντος σε 29 χώρες.

Μέχρι σήμερα, το πρόγραμμα έχει προσφέρει περισσότερα από €6,3 δις σε περισσότερους από 230.000 εμπλεκόμενους.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/news/tajikistan/laworder/20230926/ebrr-videlit-50-millionov-dollarov-dlya-zelenih-investitsii-v-tadzhikistane>

➤ **Η Σαουδική Αραβία και η IDB επένδυσαν σχεδόν 1 δις \$ ΗΠΑ στο Τατζικιστάν**

Το Ταμείο Ανάπτυξης της Σαουδικής Αραβίας και η Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB) έχουν επενδύσει σχεδόν 1 δις \$ ΗΠΑ στην υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων στο Τατζικιστάν.

Το Ταμείο Ανάπτυξης της Σαουδικής Αραβίας λειτουργεί στο Τατζικιστάν από το 2002, και έχει υπογράψει δανειακές συμβάσεις με την κυβέρνηση του Τατζικιστάν ύψους 84 εκατ. \$ ΗΠΑ.

Η Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB) έχει υλοποιήσει 92 μικρά και μεγάλα έργα, ύψους 620 εκατ. \$ ΗΠΑ σε τομείς όπως: εκπαίδευση, υγεία, ενέργεια, μεταφορές και άρδευση, ενώ το 2023, έχει διαθέσει 250 εκατ. \$ ΗΠΑ για την υλοποίηση τεσσάρων επενδυτικών σχεδίων.

Ο όγκος των συνολικών επενδύσεων ανήλθε στα 954 εκατ. \$ ΗΠΑ.

Πηγή: <https://avesta.tj/2023/07/20/saodovskij-fond-razvitiya-i-ibr-vlozhili-v-realizatsiyu-investitsionnyh-proektov-na-territorii-tadzhikistana-pochti-1-mlrd/>

➤ **Κύκλος εργασιών εξωτερικού εμπορίου του Τατζικιστάν το α' εξάμηνο του 2023**

Ο κύκλος εργασιών εξωτερικού εμπορίου το α' εξαμήνου 2023 ανήλθε σε 3,42 δις \$ ΗΠΑ, δηλαδή κατά 2,8% λιγότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2022. Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της χώρας ήταν η Ρωσία (848,6 εκατ. \$ ΗΠΑ), η Κίνα (704,2 εκατ. \$ ΗΠΑ) και το Καζακστάν (559,7 εκατ. \$ ΗΠΑ). Το ισοζύγιο εξωτερικού εμπορίου ήταν αρνητικό κατά 2,59 δις \$ ΗΠΑ.

Οι εξαγωγές έφτασαν τα 679,6 εκατ. \$ ΗΠΑ, ήτοι 44,2% μειωμένες σε σύγκριση με την ίδια περίοδο 2022. Η δομή των τ/εξαγωγών κατανεμήθηκε ως εξής: 44,8% τσιμέντο, μεταλλεύματα, άνθρακας, ηλεκτρική ενέργεια, 22,1% βασικά μέταλλα και προϊόντα από αυτά, 17,6% κλωστοϋφαντουργικά, 5,8% μηχανήματα και εξοπλισμός, 3,8% προϊόντα φυτικής παραγωγής, 2,7% προϊόντα χημικής βιομηχανίας. Κύριοι εταίροι στις εξαγωγές: το Καζακστάν 153,4 εκατ. \$ ΗΠΑ, η Κίνα 146,7 εκατ. \$ ΗΠΑ, η Τουρκία 84,7 εκατ. \$ ΗΠΑ.

Οι εισαγωγές έφτασαν τα 2,74 δις \$ ΗΠΑ, που είναι 19,1% περισσότερο από την αντίστοιχη περίοδο του 2022. Η δομή των τ/εισαγωγών είχε την εξής κατανομή στο συνολικό όγκο: 17,1% ορυκτά προϊόντα, 13,5% μηχανήματα και εξοπλισμός, 10,2% βασικά μέταλλα και προϊόντα από αυτά, 8,1% προϊόντα χημικής βιομηχανίας, 7,9% προϊόντα φυτικής παραγωγής, 4,1% ξυλεία και προϊόντα ξυλείας, 2,3% λάδια και έλαια, 3,2% πολυμερή υλικά, 25,3% διάφορα. Κύριοι εταίροι στις εισαγωγές ήταν η Ρωσία με 764,4 εκατ. \$ ΗΠΑ, η Κίνα με 557,5 εκατ. \$ ΗΠΑ και το Καζακστάν με 406,3 εκατ. \$ ΗΠΑ.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230731/s-kem-torgoval-tadzhikistan-v-etom-godu-i-skolko-uzhez-arabotal-na-eksporte>

➤ **Η Κίνα έχει επενδύσει 2,9 δις \$ ΗΠΑ στην οικονομία του Τατζικιστάν τα τελευταία 10 χρόνια**

Σύμφωνα με την Κρατική Επιτροπή Επενδύσεων και Διαχείρισης Κρατικής Περιουσίας, η Κίνα επένδυσε 2,9 δις \$ ΗΠΑ στην οικονομία του Τατζικιστάν κατά τη δεκαετία 2012-2022.

Συγκεκριμένα, περίπου 2,2 δις \$ ΗΠΑ ήταν οι άμεσες επενδύσεις και περισσότερα από 700 εκατ. \$ ΗΠΑ ήταν λοιπές επενδύσεις (δάνεια και επιχορηγήσεις).

Από τη Ρωσία, η οποία αποτελεί τον κύριο εμπορικό και οικονομικό εταίρο του Τατζικιστάν, προήλθαν κεφάλαια ύψους περίπου 992 εκατ. \$ ΗΠΑ κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Στη δομή των ρ/επενδύσεων, 40% (397 εκατ. \$ ΗΠΑ) ήταν άμεσες επενδύσεις, 1,6% (περίπου 16 εκατ. \$ ΗΠΑ) ήταν επενδύσεις χαρτοφυλακίου (αγορά τίτλων) και 58% (575 εκατ. \$ ΗΠΑ) άλλες επενδύσεις.

Η Κρατική Επιτροπή Επενδύσεων σημείωσε ότι οι κινεζικές και ρωσικές επενδύσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου κατευθύνθηκαν κυρίως σε τομείς της οικονομίας, όπως η εξόρυξη, η χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση, οι κατασκευές, οι επικοινωνίες και άλλοι.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι Κινέζοι επενδυτές άρχισαν να επενδύουν στην οικονομία του Τατζικιστάν μόλις το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 2000, και μέσα σε 10 χρόνια κάλυψαν τη διαφορά, με απόσταση, από τον παραδοσιακό κύριο επενδυτή της χώρας, τη Ρωσία.

Πηγή: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230717/kitai-za-poslednie-11-let-vlozhit-v-ekonomiku-tadzhikistana-29-milliardov-dollarov>

➤ **Ποιες χώρες επένδυσαν στην οικονομία του Τατζικιστάν το 2023**

Για τους 6 μήνες του 2023, το Καζακστάν, η Κίνα και η Ιταλία επένδυσαν τα περισσότερα στην οικονομία του Τατζικιστάν. Το Καζακστάν επένδυσε τα περισσότερα στην οικονομία του Τατζικιστάν το α' τρίμηνο του τρέχοντος έτους 83,5 εκατ. \$ ΗΠΑ. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας με 59,6 εκατ. \$ ΗΠΑ, η Ιταλία έχει επενδύσει περισσότερα από 44 εκατ. \$ ΗΠΑ στην οικονομία της χώρας, η Ινδία 22,1 εκατ. \$ ΗΠΑ, η Ρωσία 20,9 εκατ. \$ ΗΠΑ, και η Μεγάλη Βρετανία 12,1 εκατ. \$ ΗΠΑ, καθώς και επενδύσεις από άλλες ξένες χώρες.

Κυρίως, οι ξένοι επενδυτές επένδυσαν στην εξόρυξη, τη μεταποιητική βιομηχανία και τις κατασκευές.

Πηγή: <https://avesta.tj/2023/08/11/v-ekonomiku-tadzhikistana-v-2023-godu-bolshe-vseh-investirovali-kazahstan-kitaj-i-italiya/>

➤ **Ο όγκος εξωτερικού εμπορικού κύκλου εργασιών μεταξύ Τατζικιστάν και Γερμανίας αυξήθηκε**

Το α' εξάμηνο του έτους, ο κύκλος εργασιών εξωτερικού εμπορίου μεταξύ Τατζικιστάν και Γερμανίας ανήλθε σε 93,9 εκατ. \$ ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση 50 εκατ. \$ ΗΠΑ ή 2,1 φορές σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Στη συνάντηση του Προέδρου με τον Πρόεδρο της Ανατολικής Επιτροπής της Γερμανικής Οικονομίας και τα μέρη συζήτησαν τις προοπτικές συνεργασίας στους τομείς της υδροηλεκτρικής ενέργειας, της βιομηχανίας, της γεωργίας, των μεταφορών και του τουρισμού, καθώς και στον τομέα της ελαφριάς βιομηχανίας και κλωστοϋφαντουργίας, της βιομηχανίας τροφίμων, της εξόρυξης και επεξεργασίας ορυκτών πόρων, της μηχανολογίας, της χημείας, της φαρμακευτικής και τη δημιουργία κοινών παραγωγικών επιχειρήσεων.

Η γερμανική πλευρά εξέφρασε ενδιαφέρον για επενδύσεις, καινοτομία και μεταφορά τεχνολογίας από τη Γερμανία στο Τατζικιστάν, καθώς και για επεξεργασία και εξαγωγή φιλικών προς το περιβάλλον αγροτικών προϊόντων του Τατζικιστάν.

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230906/emomali-rahmon-i-direktor-komiteta-germanskoi-ekonomiki-obsudili-perspektivi-dalneishego-sotrudnichestva-tadzhikistana-i-germani>

Ενέργεια-Περιβάλλον

➤ **Το Τατζικιστάν σκοπεύει να ενταχθεί στην πρώτη τετράδα στην παραγωγή «πράσινης ενέργειας»**

Το Τατζικιστάν κατέχει την έκτη θέση στον κόσμο στην παραγωγή «πράσινης ενέργειας». Συνιστά, πηγή άνω του 60% των υδάτινων πόρων της Κεντρικής Ασίας, με άνω του 90% της παραγόμενης ηλ.ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Ταυτόχρονα, το Τατζικιστάν συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών με μικρό συνολικά μερίδιο εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Σύμφωνα με το Υπ. Οικονομικής Ανάπτυξης και Εμπορίου, η χώρα θα καταταγεί στην τέταρτη θέση στον κόσμο, όσον αφορά στην παραγωγή «πράσινης ενέργειας» μετά την πλήρη θέση σε λειτουργία του υδροηλεκτρικού σταθμού Rogun.

Το 2024 η κυβέρνηση του Τατζικιστάν σχεδιάζει να υπογράψει συμφωνίες για την προσέλκυση κεφαλαίων πολλών εκ. δολαρίων από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη χρηματοδότηση του υδροηλεκτρικού έργου Rogun. Οι βασικοί πιστωτές είναι η Τράπεζα Εξαγωγών-Εισαγωγών της Κίνας, η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης.

Η κατάταξη των χωρών στον κόσμο ως προς το ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, στην οποία το Τατζικιστάν κατείχε την 6η θέση, εκπονήθηκε και δημοσιεύτηκε από την Παγκόσμια Τράπεζα, τον Απρίλιο του 2016.

Η πρώτη πεντάδα της κατάταξης περιελάμβανε την Αλβανία και την Πορτογαλία (και οι δύο 100%), την Ισλανδία (99,98%), τη Μοζαμβίκη (99,86%) και τη Ζάμπια (99,70%).

Σύμφωνα με τις επίσημες εθνικές στατιστικές, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (υδροηλεκτρικοί σταθμοί και ηλιακοί σταθμοί) στο συνολικό όγκο ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στο Τατζικιστάν το 2022 ήταν 93,1%.

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230721/tadzhikistan-nameren-voiti-v-chetverku-liderov-po-proizvodstvu-zelenoi-energii>

➤ **Οι Ηνωμένες Πολιτείες παρέδωσαν στην χώρα ενεργειακό εξοπλισμό αξίας 6,5 εκατ. \$ ΗΠΑ**

Η κυβέρνηση του Τατζικιστάν έλαβε ηλεκτρικό εξοπλισμό αξίας 6,5 εκατ. \$ ΗΠΑ από την Υπηρεσία Διεθνούς Ανάπτυξης των Ηνωμένων Πολιτειών (USAID) για τη βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού στην πρωτεύουσα Ντουσάνμπε και σε περιοχές της δημοκρατίας.

Ο υποσταθμός, ο οποίος έλαβε τους μετασηματιστές, παρέχει ρεύμα στη μισή πόλη της Ντουσάνμπε, και θα επιτρέψει να βελτιωθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της πόλης.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Ενέργειας της Δημοκρατίας, η συνεργασία των δύο χωρών δεν περιορίζεται σε αυτό το έργο, αλλά και σε άλλα έργα, όπως CASA-1000, το οποίο προβλέπει την εγκατάσταση γραμμών μεταφοράς μεταξύ Τατζικιστάν, Κιργιζίας, Αφγανιστάν και Πακιστάν για την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και το συνολικό μήκος των γραμμών θα είναι 1.227 χλμ., και το εκτιμώμενο κόστος περισσότερο από 1 δις \$ ΗΠΑ. Επίσης υπάρχουν μια σειρά από έργα όπως η κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών και ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

<https://avesta.tj/2023/08/03/pravitelstvo-tadzhikistana-poluchilo-ot-ssha-energooborudovanie-na-6-5-mln/>

Σημαντικές οι εξαγωγές ηλ.ενέργειας του Τατζικιστάν

Το Τατζικιστάν το α΄ εξάμηνο του τρέχοντος έτους εξήγαγε ηλ.ενέργεια αξίας άνω των 43,2 εκατ. \$ ΗΠΑ, σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της χώρας. Αυτό είναι 1,4 εκατ. \$ ΗΠΑ λιγότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο έτους 2022.

Κατά τους οκτώ μήνες του 2023, το Τατζικιστάν εισέπραξε περισσότερα από 85,1 εκατ. \$ ΗΠΑ από εξαγωγές ηλ.ενέργειας, ποσοστό 3% περισσότερο από την ίδια περίοδο του 2022.

Οι συμβάσεις για την προμήθεια ηλ.ενέργειας του Τατζικιστάν στις αρχές του τρέχοντος έτους συνήφθησαν με εταιρείες δύο χωρών (Αφγανιστάν και Ουζμπεκιστάν). Αυτές οι χώρες λαμβάνουν ηλεκτρική ενέργεια σε προσυμφωνημένες ποσότητες κατά τη διάρκεια του θέρους.

Το Τατζικιστάν, σύμφωνα με την εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Barki Tojik, βάσει των συμφωνιών που έχουν συναφθεί, προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια στο Αφγανιστάν (όλο το χρόνο, αλλά σε περιορισμένους όγκους την περίοδο φθινοπώρου-χειμώνα) και στο Ουζμπεκιστάν μόνο την περίοδο άνοιξης-καλοκαιριού (από Μάιο έως Αύγουστο).

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την περίοδο του φθινοπώρου-χειμώνα δεν υπάρχει αρκετή ηλεκτρική ενέργεια ούτε για την κάλυψη των εγχωρίων καταναλωτών. Το καλοκαίρι, η χώρα έχει μεγάλα πλεονάσματα υδάτινων και ενεργειακών πόρων, μέρος των οποίων δεν αξιοποιείται.

Σύμφωνα με την εθνική στατιστική υπηρεσία, το α΄ εξάμηνο του 2023, περίπου 10,7 δις κιλοβατώρες ηλεκτρικής ενέργειας παρήχθησαν στο Τατζικιστάν, ποσοστό 3,3% περισσότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2022.

Πηγές: <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230720/tadzhikistan-za-polgoda-prodal-sosedyam-elektrichestvo-na-44-milliona-dollarov>

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic/20230918/tadzhikistan-zametno-narastil-v-avguste-eksport-elektrichestva>

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Μόσχας, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-moscow@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσης τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από δημοσιογραφικές ειδήσεις, καθώς και από ενημέρωση από το οικείο Γραφείο Ευρ. Αντιπροσωπείας. Το Γραφείο ΟΕΥ τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.